

**KASVATUSKUMPPANUUDEN TOTEUTUMINEN
PÄIVÄKOTILASTEN VANHEMPIEN NÄKÖKULMASTA**

Merja Moisio

Varhaiskasvatustieteen
kandidaatin tutkielma
Kevätlukukausi 2015
Kasvatustieteiden laitos
Jyväskylän yliopisto

TIIVISTELMÄ

Moisio, Merja. 2015. Kasvatuskumppanuuden toteutuminen päiväkotilasten vanhempien näkökulmasta. Varhaiskasvatustieteen kandidaatin tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden laitos.

Tutkielma käsittelee päiväkodin henkilökunnan ja lasten vanhempien välistä kasvatuskumppanuutta vanhempien näkökulmasta. Äitien ja isien näkemyksiä vertaillaan keskenään. Lisäksi vanhemmilta tiedustellaan mitkä tiedottamisen ja viestinnän tavat olisivat heille sopivimmat.

Aineistona on Jyväskylän kaupungin asiakaskysely vuodelta 2013 kunnallisten päiväkotien osalta. Aineistossa on 1162 vastaajaa (äitejä: 943 ja isiä: 219) ja se on analysoitu SPSS-ohjelman avulla. Koska muuttujat eivät olleet normaalisti jakautuneita, käytettiin ei-parametrisia analyysimenetelmiä.

Tulokset osoittivat, että vanhemmat olivat hyvin tyytyväisiä kasvatuskumppanuuden toteutumiseen. Äitien ja isien näkemyksissä ei ollut tilastollisesti merkitseviä eroja. Molemmat olivat tyytyväisiä työntekijöiden taitoon kuunnella ja keskustella. Tyytymättömiä oltiin opiskelijoiden esittäytymiseen. Äideille ja isille sopivimmat tiedottamisen ja viestinnän tavat eivät myöskään eronneet merkitsevästi toisistaan. Äideille sopivimmat tiedottamisen ja viestinnän tavat olivat päivittäinen keskustelu, sähköposti ja kuukausikirje kun taas isät kaipasivat lisäksi reissuvihon tai kirjelapun käyttämistä viestinnän välineinä.

Jyväskylän kaupungin päiväkotilasten vanhemmat näyttävät olevan hyvin tyytyväisiä kasvatuskumppanuuden toteutumiseen. Myös tiedottamiseen ja viestintään oltiin hyvin tyytyväisiä sukupuoleen katsomatta.

Hakusanat: kasvatuskumppanuus, tiedottaminen, vanhemmat, varhaiskasvat-
tajat, viestintä, yhteistyö

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	4
2	KASVATUSKUMPPANUUS	6
2.1	Kasvatuskumppanuus päivähoiton ohjaavissa asiakirjoissa	6
2.2	Kasvatuskumppanuus tutkimusten valossa.....	8
2.3	Tiedottaminen ja viestintä osana kasvatuskumppanuutta	10
3	TUTKIMUSKYSYMYKSET	13
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	14
4.1	Tutkittavat.....	14
4.2	Kyselytutkimus	14
4.3	Tutkielman luotettavuus ja eettisyys	16
4.4	Aineiston analyysi	17
5	TULOKSET	19
5.1	Kasvatuskumppanuuden toteutuminen vanhempien näkökulmasta ..	19
5.2	Vanhemmille sopivimmat tiedottamisen ja viestinnän tavat.....	20
6	POHDINTA	22
	LÄHTEET	26
	LIITTEET	30

1 JOHDANTO

Kasvatuskumppanuus on yhteistyötä, jonka puitteissa päivähoidon työntekijöiden ja vanhempien tiedot ja näkemys lapsesta luovat yhdessä parhaat mahdolliset edellytykset lapsen hyvinvoinnille ja kehityksen tukemiselle (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (EOPS) 2014, 16–17; Kaskela & Kekkonen 2006, 17–18; Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (VASU) 2005, 31). Voimassaolevaan päivähoitolakiin (1973/36) on kirjattu päivähoidon tavoitteena olevan kotien kasvatustehtävän tukeminen. Työn alla olevan varhaiskasvatusta koskevan uuden lakiesityksen (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2015) myötä kasvatuskumppanuus nousee entistäkin tärkeämmäksi. Murrosvaiheessa elävän varhaiskasvatuksen kentän uudistamis- ja kehittämistyön osana koen tärkeäksi vanhempien äänen esiin nostamisen ja heidän mielipiteidensä kysymisen.

Kasvatuskumppanuuteen liittyy oleellisena osana viestintä ja erilaiset tiedottamisen muodot päivähoidon henkilökunnan ja vanhempien välillä. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014, 17) myös ohjeistetaan henkilöstöä hyödyntämään eri viestintävälineitä vanhempien kanssa tehtävässä yhteistyössä. Pekkarinen (2001, 89) listaa päivähoidon perinteisiksi yhteydenpitomenetelmiksi henkilökohtaiset keskustelut, päivähoidon ilmoitustaulujen viestit ja lasten mukana kulkevat reissuvihot. Hänen mukaansa vielä 2000-luvun vaihteessa esim. sähköpostit eivät olleet riittävä yhteydenpitoväylä vanhempien kanssa, koska kaikilla ei ollut mahdollisuutta sen käyttämiseen. Nykyaikana yhteydenpito on siirtynyt yhä enenevässä määrin juuri sähköisten viestintävälineiden pariin (Sysmääläinen 2008, 23). Herää kysymys: Mitä mieltä vanhemmat ovat tästä kehityksen suunnasta? Yhtenä tämän tutkielman tarkoituksena onkin selvittää mitkä viestinnän ja tiedottamisen tavat ovat vanhemmille sopivimmat.

Paineita kasvatuskumppanuuden toteuttamiselle luovat perheiden monimuotoistuminen sekä perheiden kohtaamat entistä monisyisemmät yhteiskunnalliset haasteet. Tästä syystä Poikonen ja Lehtipää (2009, 88) muistuttavat, että

erilaiset perheet tulee kyetä kohtaamaan yksilöllisesti ja kunnioittavasti, juuri sellaisena kuin perhe kulloinkin näyttäytyy. Tämä vaatii varhaiskasvattajilta ammattitaitoa ja kykyä hyvinkin monimuotoiseen kohtaamiseen ja tukemiseen. Pienten päivähoitolaisten vanhemmat ovat ennen kaikkea kuntien ja yksityisten tarjoamien päivähoitopalvelujen maksavia asiakkaita, joiden tyytyväisyyteen on onneksi alettu kiinnittää huomiota. Yksi hyvä keino tähän on asiakastyytyväisyyskyselyt, joiden tuloksia voidaan käyttää varhaiskasvatuspalveluiden kehittämistyön yhtenä lähtökohtana.

Tämä tutkielma pohjautuu juuri tällaiseen yhden kaupungin alueella kerättyyn asiakaskyselyyn. Kyselyn on toteuttanut Jyväskylän kaupungin varhaiskasvatuspalvelut vuonna 2013. Asiakaskysely kattaa koko päivähoidon sisältäen kunnalliset ja yksityiset päiväkodit, perhepäivähoidon ja kerhotoiminnan. Kysely on erittäin laaja sisältäen kysymyksiä kaikilta varhaiskasvatuksen alueilta mm. päivähoidon aloittaminen, lapsen hyvä päivä jne. Tämän tutkielman aineisto on rajattu koskemaan ainoastaan Jyväskylän kaupungin kunnallisia päiväkotia. Tutkimuskysymyksiksi on kyselystä valittu ainoastaan kasvatuskumppanuutta koskevat kysymykset. Tämän tutkielman tarkoituksena on tarjota kunnalle tietoa ja välineitä varhaiskasvatuspalveluidensa kehittämiseksi asiakastyytyväisempään suuntaan.

Tämän tutkielman myötä selviää mitä mieltä Jyväskylän kaupungin päiväkotilasten vanhemmat ovat olleet yhteistyön ja viestinnän toteutumisesta vuonna 2013. Tämä tutkielma antaa päiväkodin henkilöstölle tietoa vanhempien toiveista ja näkemyksistä yhteistyön sujuvuuden suhteen. Lisäksi se antaa tietoa minkälaisia tiedottamisen ja viestinnän tapoja vanhemmat toivovat käytettävän viestinnän ja tiedottamisen välineenä. Tätä tietoa käyttäen päiväkotien henkilökunta voi arvioida ja kehittää toimintatapojaan kasvatuskumppanuuden suhteen entistä toimivimmiksi.

2 KASVATUSKUMPPANUUS

2.1 Kasvatuskumppanuus päivähoidon ohjaavissa asiakirjoissa

Laki lasten päivähoidosta (1973/36) linjaa päivähoidon keskeisenä tavoitteena olevan lapsen kehityksen kokonaisvaltainen tukeminen ja perheiden kotikasvatuksen tukeminen. Tätä perheiden tukemista ja vanhempien kanssa toteutettavaa vuorovaikutusta on eri aikakausina määritelty erilaisten käsitteiden kautta esim. tukeminen, yhteistyö, kumppanuus. Tällä hetkellä voimassaoleva käsite kodin ja päivähoidon henkilökunnan välisestä yhteistyöstä on kasvatuskumppanuus (ks. Poikonen & Lehtipää 2009, 72; Valtioneuvoston periaatepäätös varhaiskasvatuksen valtakunnallisista linjauksista 2002:9; VASU 2005, 31). Kasvatuskumppanuus käsitteenä eroaa jo melkoisesti pelkästä tukemisen ajatuksesta. Se on kuitenkin käsitteenä vielä melko nuori ja tarkentumaton. (Alasuutari 2010, 21; Karila 2006, 92-94; Poikonen & Lehtipää 2009, 70-73.)

Lasten päivähoitoa ohjaavissa asiakirjoissa kasvatuskumppanuus määrittellään päivähoidon henkilöstön ja lapsen vanhempien väliseksi tasa-arvoiseksi yhteistyöksi, jonka lähtökohtana on keskinäinen kunnioitus ja luottamus. Tämän yhteistyön päämääränä on sitoutua yhdessä toimimaan lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseksi. (VASU 2005, 31; EOPS 2014, 16-17.) Keyes (2002, 177) mainitsee kasvatuskumppanuutta luonnehtivan hyvin vahvasti yhteisen tehtävän äärelle sitoutuminen sen sijaan, että kyseessä olisi vapaaehtoinen tai muuten omavalintainen kumppanuussuhde.

Lastentarhanopettajaliitto (2004, 5) on kirjannut ammattieettisiin periaatteisiinsa mm., että lastentarhanopettajan tulee kunnioittaa vanhemman ensisijaista kasvatusoikeutta ja - vastuuta. Lisäksi päiväkodin henkilöstöllä on ammattinsa puolesta vastuu kasvatuskumppanuuden edellytysten luomisesta ja niiden ylläpitämisestä. Kasvatuskumppanuudessa kaksi lapselle tärkeää tahoa (koti ja päiväkotiki) yhdistyvät yhteisen kasvatustehtävän äärelle keskustelemaan

(dialogi) ja sopimaan siihen liittyvistä asioista. (Karila 2006, 96–97; Kekkonen 2012, 42; VASU 2005, 31–32.) Kaskela ja Kekkonen (2006, 18) kertovat, että näiden yhdessä käytyjen keskustelujen myötä vanhempien ja henkilökunnan näkemykset lapsesta yhdistyvät. Samalla tavalla Karila (2006, 95) täsmentää kasvatuskumppanuuden luovan vanhempien ja yhteiskunnallisten kasvattajien välille eräänlaisen rajapinnan, jossa kohtaavat kahden eri tahon ajatukset, uskomukset ja käytännöt lapsesta, lapsuudesta ja kasvatuksesta.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2005, 32) mukaan yksi kasvatuskumppanuuden tavoitteista on tunnistaa jo varhaisessa vaiheessa lapsen kasvun, kehityksen tai oppimisen alueella ilmeneviä mahdollisia tuen tarpeita ja vastata niihin vanhempien kanssa yhdessä luodun toimintamallin mukaisesti. Tätä taustaa vasten ajateltuna Kaskela ja Kekkonen (2006, 18) painottavat myönteisen ilmapiirin luomisen tärkeyttä heti ensikohtaamisesta lähtien. He painottavat, että kunnioittavan ja luottamuksellisen ilmapiirin ylläpitäminen on tärkeää erityisesti juuri haastavissa tilanteissa, jotta jokainen lapsen kanssa toimiva aikuinen voisi tuoda ilmi lapsen liittyvät huolensa.

Samalla kun kasvatuskumppanuus vielä etsii lopullista muotoaan varhaiskasvatuksen toimintakentällä, on tutkimusten ja keskustelujen kiinnostuksen kohteena erityisesti ollut lasten ja vanhempien osallisuuden lisääminen varhaiskasvatuksen käytänteissä (Poikonen & Lehtipää 2009, 72; Rautamies, Laakso & Poikonen 2011, 193).

Tässä tutkielmassa käytän kasvatuskumppanuuden käsitettä kuvaamaan vanhempien ja henkilökunnan välistä yhteistyötä ja kaikkea sitä kanssakäymistä mitä vanhemman ja päiväkodin henkilökunnan välillä tapahtuu kasvokkain tai erilaisten sähköisten viestimien välityksellä. Erityisesti tämän tutkielman osalta huomiota kiinnitetään esim. perheiden toiveiden huomioon ottamiseen, yhdessä sovittujen asioiden toteutumiseen, vanhempien arviointiin työntekijän ammattitaidosta eri tilanteissa sekä uusien työntekijöiden esittäytymiseen vanhemmille ja lopulta myös päiväkodin tapahtumia ja toimintaa koskevan tiedottamisen sujumiseen.

2.2 Kasvatuskumppanuus tutkimusten valossa

Kekkonen (2012) on tutkinut kasvatuskumppanuuden muodostumista päivähoidon aloituksen yhteydessä. Väitöskirjassaan hän kiinnitti erityisesti huomiota minkälaisia merkityksiä kasvatuskumppanuus saa varhaiskasvattajien puheissa. Tuloksissaan hän havaitsi, että lasten näkökulmaa ja tarpeita tulee selvittää enemmän. Samoin Keyes (2002) on tutkinut kasvatuskumppanuutta (*parent/teacher partnership*) henkilökunnan näkökulmasta. Hänen Amerikassa toteutettu tutkimuksensa valottaa kirjallisuuden ja teorioiden avulla opettajan (myös esiopettaja) ja vanhempien välisiä suhteita. Hän painottaa, että kasvatuskumppanuuden tulisi sisältyä jo opettajankoulutukseen ja antaa sitä kautta välineitä valmistuville opettajille vanhempien kohtaamiseen. (Keyes 2002.)

Suoranaisesti alle kouluikäisten lasten parissa tehtyjä kasvatuskumppanuustutkimuksia löytyy melko paljon liittyen esim. lapsen varhaiskasvatussuunnitelmien (lapsen vasu) tekemiseen liittyen. Nummenmaa ja Karila (2011) ovat tutkineet lapsen vasukeskusteluja henkilökunnan näkökulmasta. He havaitsivat vasukeskustelujen merkityksen ja tavoitteiden olevan henkilökunnalle epäselviä. Samanlaisiin tuloksiin on jo aiemmin päätynyt myös Alasuutari (2010) mainiten tutkimustuloksissaan, että vasukeskusteluille mm. valtakunnallisissa varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa asetetuista tavoitteista (esim. kumppanuus, tasavertaisuus, lapsen vasut päivähoitoyksikön toiminnan suunnittelun taustalla) jäädään todella kauaksi.

Alasuutari ja Markström (2011) ovat yhdessä selvittäneet minkälaista normitettua lapsuutta vasukeskusteluissa (*parent-teacher conferences*) luodaan Suomen ja Ruotsin esikouluissa. Myös Karila ja Alasuutari (2012) ovat keskittyneet käytyihin vasukeskusteluihin (*parent-teacher relationship*) sekä koulun, että varhaiskasvatuksen puolella. Lisäksi Perälä (2013) on osaltaan tutkinut miten vasukeskustelu rakentuu ja minkälaiset asemat toimijoille muodostuu. Hän kiinnitti myös huomiota millainen vasu-lomake olisi keskustelujen ja kasvatuskumppanuuden kannalta toimiva. Vasu-lomakkeita on osaltaan tutkinut myös Tähtinen (2011) selvittäessään miten kasvatuskumppanuus ja lapsen vasu nä-

kyy ja kuvataan yksikkökohtaisissa vasuissa. Vasu-lomakkeet ja vasukeskustelut ovat kiinnostaneet tutkijoita paljon. Tämän tutkielman puitteissa ei pääpaino kuitenkaan ole varsinaisesti vasu-asioissa.

Haastavien tilanteiden näkökulmasta kasvatuskumppanuutta ovat tutkineet mm. Alasuutari (2003) sekä Rautamies, Laakso ja Poikonen (2011). Molemmissa tutkimuksissa korostettiin yhteistyön tärkeyttä varsinkin silloin kun kyseessä on haastavasti käyttäytyvä lapsi. Hyvään yhteistyöhön tutkijoiden mukaan ohjaa luottamuksellisten suhteiden luominen ja vanhemman kokemus kuulluksi tulemisesta ja näkemysten arvostamisesta. Molemmissa tutkimuksissa ohjataan välttämään vanhemman syyllistämistä ja ammattilaisen vastuuta kasvatuskumppanuuden ylläpitäjänä. Yleisimmin vuorovaikutuksen kannalta kasvatuskumppanuutta on tutkinut mm. Karila (2006), joka edellisten tutkijoiden tavoin painottaa luottamuksellisten välien tärkeyttä. Hän muistuttaa kasvatuskumppanuuden rakentuvan yhteisessä toiminnassa, joten jokapäiväisten lyhyidenkin kohtaamisten (esim. tuonti- ja hakutilanteet) tärkeyttä ei voi liikaa painottaa.

Norjassa tehdyssä tutkimuksessa (Drugli & Undheim 2011) kiinnostus on ollut nimenomaan juuri edellä mainituissa lasten tuonti- ja hakutilanteissa. Tutkimus on kattanut sekä vanhempien, että päiväkodin henkilökunnan näkökulmat. Heidän tutkimuksensa osoitti molempien osapuolten olevan pääosin tyytyväisiä kasvatuskumppanuuden (*partnership between parents and caregivers*) toteutumiseen. Lopulta osapuolet olivat kuitenkin tulleet siihen tulokseen, etteivät kuitenkaan paljoakaan tiedä lapsen päivästä puolin ja toisin. Henkilökunta koki tietävänsä liian vähän lapsen elämästä kotona ja vanhempien kokemus oli, etteivät he saaneet tarpeeksi tietoa lapsen hoitopäivän sujumisesta. Varsinkin iltapäivisin tapahtuvaan kommunikointiin kaivattiin erityisesti parannusta. (Drugli & Undheim 2011.) Yhtä lailla tyytyväisiä kasvatuskumppanuuden (*School-family cooperation*) sujumiseen olivat Savasin (2012) tutkimat esikouluopettajat ja vanhemmat Turkissa. Parannusta he kaipasivat kasvatuskumppanuuteen silloin kun lapsella on jotakin hankaluutta ja pulmaa koulunkäynnissä, kuten aiemmin myös Alasuutari (2003) ja Rautamies ym. (2011) totesivat.

Vanhempien näkökulmasta kasvatuskumppanuutta ovat tutkineet mm. Tiilikka (2005) ja Holopainen (2014). Ensiksi mainittu on tutkinut äitien kasvatuskäsityksiä ja arviointeja hyvästä päiväkotikasvatuksesta ja jälkimmäinen isien näkemyksiä laadukkaasta varhaiskasvatuksesta. Molemmissa tutkimuksissa havaittiin vanhempien olevan sukupuoleen katsomatta tyytyväisiä päivähoidon. Tiilikka (2005) havaitsi tutkimuksessaan erityisesti, että vanhemmat olisivat valmiita enempäänkin yhteistyöhön ja osallistumiseen. Hän käyttää tästä käsitettä *vanhempien käyttämätön yhteistyöpotentiaali*. Tämä tutkimustulos antaa siis paljon odotettavaa aiemmin tässä tutkielmassa mainitulle nykypäivän vaatimukselle vanhempien osallisuuden lisäämisestä (ks. Opetus- ja kulttuuriministeriö 2015; Poikonen & Lehtipää 2009, 72; Rautamies ym. 2011, 193).

Poikosen ja Lehtipään (2009) tutkimus sisälsi äitien ja isien tyytyväisyyden selvittämistä yhteistyön ja kasvatuskumppanuuden osalta. Tutkimus oli osa laajempaa Paletti-tutkimushanketta ja käytössä oli kansainvälinen yhteistyötä, kasvatuskumppanuutta ja luottamusta koskevista tutkimuksista käytetty mittari (soveltuvien osin). Tutkimuksessa käytössä olleen mittarin väittämät olivat osittain hyvin samansuuntaisia kuin mitä tässä tutkielmassa käytetyt kysymykset yhteistyön ja kasvatuskumppanuuden osalta. Poikosen ja Lehtipään (2009) käyttämä mittari oli kuitenkin paljon laajemmin asiaan perehtyvä. Heidän saamiensa tulosten mukaan vanhemmat olivat varsin tyytyväisiä yhteistyön ja kasvatuskumppanuuden toimimiseen. Tässä teoriaosuudessa esiteltyjen kasvatuskumppanuutta koskevien tutkimusten osalta vanhempien tyytyväisyys yhteistyöhön päivähoitoon henkilöstön kanssa näyttää olevan vallitseva näkökulma.

2.3 Tiedottaminen ja viestintä osana kasvatuskumppanuutta

Kasvatuskumppanuuteen liittyy paljon erilaista osapuolten välistä viestintää. Pääpaino on päiväkodin henkilökunnan ja vanhempien välisessä kasvatusvuorovaikutuksessa. Hyvin toimivan vuorovaikutuksen taustalla on ennen kaikkea kumppaneiden välinen luottamus, molemminpuolinen kunnioitus ja kuulluksi

tuleminen, sekä suhteen ja keskustelujen dialogisuus. Hoitosuhteen aloitukseen ja kasvatuskumppanuuden kehittymiseen on hyvä panostaa. Haastavissa tilanteissa kasvatuskumppanuuden vuorovaikutuksen toimiminen on koetuksella. Taustalla vaikuttaa lisäksi kummankin osapuolen aiemmat kokemukset yhteistyöstä. (Karila 2006; Kaskela & Kekkonen 2006; Kekkonen 2012; Rautamies ym. 2011.)

Karila (2006) on toteuttanut keskusteluanalyysyjä vanhempien ja henkilökunnan välisistä keskusteluista. Hän havaitsi asiantuntijoiden (henkilökunnan) käyttävän enemmän aikaa keskustelun kulusta ja vanhemmille usein jäävän ainoastaan myötäilijän rooli. Hän toteaa kasvatavuorovaikutuksen muotoutuvan arjen jokapäiväisissä tilanteissa, joten kuulumistenvaihdon merkitys lapsen tuonti- ja hakutilanteissa korostuu. Tutkimuksessaan hän kuitenkin havaitsi, ettei kasvatuskumppanuus useinkaan kehity hoitosuhteen aloituksen satsauksesta huolimatta syvälliseksi kumppanuudeksi, jossa vasta voidaan puhua todellisesta jaetusta kasvatustehtävästä. Näin ollen pelkkä päivittäinen tiedon välittäminen ja vaihtaminen ei riitä vaan lisäksi tarvitaan jaettuja tulkintoja ja yhteistä päätöksentekoa. (Karila 2006.)

Kekkonen (2012) on puolestaan tutkinut vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan välistä kommunikaatiota. Hän jaottelee puhetapoja mm. suhteita poissulkeviksi tai suhteita luoviksi. Suhteita luovassa puhetavassa korostuu empaattisuus ja toisen osapuolen kunnioittaminen. Tällaista puhetapaa käyttämällä henkilökunta avaa vanhemmille tasavertaisen mahdollisuuden kumppanuuteen ja lisää heidän osallistumismahdollisuuksiaan. (Kekkonen 2012.) Vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan kumppanuuden ja keskustelujen lisäksi tulisi vanhemmille luoda mahdollisuuksia tutustumiseen ja keskusteluihin myös lapsiryhmän muiden vanhempien kanssa (Kaskela & Kekkonen 2006).

Pekkarisen (2001) mukaan päiväkodin tiedottaminen ja viestintä perustui vielä 2000-luvun alussa pääosin paperipostin ja kasvokkain tapahtuvien keskustelujen varaan. Lisäksi käytössä olivat ahkerasti päiväkodin ilmoitustaulut ja lasten reissuvihot. Sähköpostin käyttö viestinnän välineenä alkoi yleistyä mutta koska kaikilla vanhemmilla ei vielä tuolloin ollut mahdollisuutta sen

käyttämiseen ei se korvannut edellä mainittuja perinteisiä tiedottamisen ja viestinnän menetelmiä. Kaikista päiväkodeistakaan ei vielä tuolloin välttämättä löytynyt tietokonetta. 2000-luvun alussa päiväkotien käytössä oli seuraavanlaisia tieto- ja viestintätekniiikkaa: tekstiviestit, puhelinsoitot, sähköposti, sähköiset portfoliot, valokuvat ja päiväkodin omat kotisivut. (Pekkarinen 2001.)

Sysmääläisen (2008) mukaan päiväkotien sähköinen viestintä on lisääntynyt merkittävästi. Käytössä on mm. sähköisiä viikko- ja kuukausi-kirjeitä. Lasten hoitopäivien ilmoittaminen esim. päiväkodin loma-aikoja varten tapahtuu sähköpostin välityksellä. Samoin jo pelkästään hoitosuhteen luomisen, jatkumisen ja päättymisen pystyy halutessaan hoitamaan internetin välityksellä. Sysmääläinen (2008) kertoo, että päiväkotien sähköinen viestintä on kuitenkin vielä melko uusi tapa viestiä, eivätkä vanhemmat aina ole tietoisia mitä kaikkia viestinnän välineitä heillä olisi mahdollista käyttää.

Gennarelli (2004) on kertonut digitaalisten valokuvien käytöstä päiväkodin yhteistyön välineenä vanhempien kanssa. Hän on kokeillut mm. digikuvista kootun diaesityksen pyörittämistä päiväkodin eteisessä vanhempien iloksi lasten tuonti- ja hakuhetkissä. Lisäksi hän kertoo tehneensä lasten toiminnoista kuvakirjoja digikuvien avulla. Kuvakirjat sitten kiersivät vuorotellen jokaisen lapsen kotona. Näin löytyivät toimivat tavat informoida vanhempia päiväkodin toiminnoista ja tekemisistä. (Gennarelli 2004.) Powell ja McCauley (2012) esittelevät omassa Yhdysvaltalais-tutkimuksessaan jopa jo blogien käyttämistä vanhempien ja opettajien välisen (*family-professional partnership*) viestinnän välineenä.

3 TUTKIMUSKYSYMYKSET

Tämän tutkielman avulla haetaan tietoa kasvatuskumppanuuden toteutumisesta päiväkodin asiakkaiden, eli vanhempien näkökulmasta. Lisäksi selvitetään mitkä viestinnän tavat ovat vanhemmille sopivimmat. Lisäinformaationa äitien ja isien vastauksia tarkastellaan erikseen ja tutkitaan löytyykö niistä merkitseviä eroavaisuuksia.

1. Miten kasvatuskumppanuus on toteutunut äitien ja isien näkökulmasta?
2. Mitkä viestinnän ja tiedottamisen tavat ovat äideille ja isille sopivimmat?

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

4.1 Tutkittavat

Aineisto on muodostettu Jyväskylän kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden kunnallisen päivähoidon asiakaskyselyn yhteistyötä ja tiedottamista koskevien kysymysten osuudesta. Kysely on suunnattu päivähoidon asiakkaille syksyllä 2013 ja koko aineistoon vastasi 1567 vastaajaa (sis. kunnalliset päiväkodit, perhepäivähoitajat ja kerhot). Tähän tutkimukseen valikoitui aineistosta 64 päiväkotia ja 1162 vastaajaa (943 äitiä ja 219 isää). Tietoa kyselyn vastausprosentista ei ole käytettävissä.

4.2 Kyselytutkimus

Tämän tutkielman tekemisessä on käytetty määrällistä (kvantitatiivista) tutkimusmenetelmää. Määrällisessä tutkimuksessa keskeistä on aiemmat teoriat, mahdollisten hypoteesien esittäminen sekä käsitteiden määrittely. Aineistonkeruusuunnitelmiin ja tutkittavien henkilöiden valintaan tulee myös kiinnittää huomiota, jotta aineisto soveltuisi numeeriseen mittaamiseen. Aineistosta tulee voida muodostaa muuttujia, joita voidaan tutkia tilastollisilla menetelmillä. Päätelmien teossa käytetään tilastollista analysointia (esim. tulosten kuvausta prosenttitaulukoiden avulla). (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 140.)

Tutkielman aineisto muodostuu Jyväskylän kaupungin päivähoidon asiakastytyväisyyskyselyn (sähköinen *survey*-tutkimus) tuloksista vuodelta 2013. Aiemmin kerättyä aineistoa haluttiin hyödyntää, koska siinä oli jo laajasti vastaajilta tiedusteltu myös tämän tutkielman osalta kiinnostavia teemoja. Hirsjärven ja kumppaneiden (2009, 193–195) mukaan *Survey*-tutkimuksessa kyselyaineisto kerätään standardoidusti tutkimukseen valituilta koehenkilöiltä. Heidän mukaansa kyselyn avulla on mahdollista kerätä laaja tutkimusaineisto, jota huolellisesti suunnitellun kyselylomakkeen myötä on helppo käsitellä tallennet-

tuun muotoon ja analysoida tietokoneen avulla (ks. Valli 2009, 111). Käyttämäni kyselyaineisto mahdollisti tutkielmaan ison (1162 vastaajaa) aineiston koon ja valmiiksi sähköisessä muodossa oleva kysely helpotti aineiston jatkokäsittelyä ja aineiston analysointia.

Kysely sisälsi kaikkiaan 21 kysymystä, joista osa oli avoimia kysymyksiä. Tässä aineistossa ei ole mukana kyselyn muut kuin yhteistyötä ja tiedottamista käsittelevät kysymykset. Lisäksi aineistosta on rajattu pois päivähoidon piiriin kuuluvat perhepäivähoito- ja kerhotoimintaa koskevat vastaukset, koska kiinnostus tässä tutkielmassa on nimenomaan päiväkodeissa toteutettavassa kasvatuskumppanuudessa.

Strukturoitujen kysymysten avulla vastaajia pyydettiin arvioimaan miten vanhempien ja työntekijöiden välinen yhteistyö ja viestintä ovat toteutuneet. Lisäksi vastaajia pyydettiin valitsemaan valmiista vaihtoehdoista itselleen kolme sopivinta tiedottamisen ja viestinnän tapaa. Taustatietoina kysyttiin onko vastaaja päiväkodissa olevan lapsen äiti vai isä, minkä ikäinen lapsi on ja kuinka kauan lapsi on ollut nykyisessä päivähoito- tai esiopetuspaikassa. Liitteenä on kooste tätä tutkielmaa varten mukaan valituista alkuperäisen kyselylomakkeen kysymyksistä.

Ensimmäiseen tutkimuskysymykseen, miten kasvatuskumppanuus on toteutunut äitien ja isien näkökulmasta, lähdettiin etsimään vastausta likertasteikollisen kysymyksen (liitteenä 1 olevan kyselylomakkeen kysymys nro 2) vastauksista. Kysymys sisälsi kahdeksan väittämää (muuttujaa), joista ensimmäiset kolme liittyivät yhteistyön sujumiseen ja loput neljä koskivat tiedottamisen ja viestinnän toteutumista.

Toisen tutkimuskysymyksen avulla haettiin vastausta mitkä tiedottamisen ja viestinnän tavat ovat äideille ja isille sopivimmat. Kyselylomakkeessa (liitteenä 1 olevan kyselylomakkeen kysymys nro 3) annettiin kymmenen valmista vastausvaihtoehtoa (muuttujaa), joista vastaajia pyydettiin valitsemaan itselleen kolme sopivinta.

4.3 Tutkielman luotettavuus ja eettisyys

Tämän tutkielman teossa käytetty aineisto on osa laajempaa aiemmin kerättyä aineistoa. Sekundaariaineiston (Hirsjärvi ym. 2009, 186) käytöstä johtuen tämän tutkielman tekijä ei ole voinut vaikuttaa aineistonkeruuvaiheen luotettavuuteen tai eettisyyteen liittyviin valintoihin. Kaikissa tämän tutkimuksen teon vaiheissa on noudatettu hyvää tieteellistä käytäntöä, johon kuuluu mm. rehellisyys, yleinen huolellisuus ja tarkkuus tutkimustyössä sekä tulosten esittämisessä ja muiden tutkijoiden saavutusten kunnioittamisessa (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2002, 386).

Tutkimuksen tekoa varten saatu osa-aineisto on säilytetty ainoastaan tutkielman tekijän omalla tietokoneella ja se on poistettu sieltä välittömästi tutkimuksen valmistuttua. Käytössä ollut aineisto ei missään vaiheessa sisältänyt vastaajien tunnistetietoja. Tätä tutkimusta varten luotu aineisto sisälsi sähköisellä asiakaskyselyllä saadut vastaukset koskien kasvatuskumppanuuden toteutumista Jyväskylän kaupungin päiväkodeissa vanhempien näkökulmasta. Aineisto ei ole tilastollisesti Suomen päivähoiton asiakkaita edustava.

Vallin (2007, 111) mukaan sähköinen kysely saattaa rajoittaa tutkimukseen osallistuvien määrää. Kuten aiemmin mainittiin, tämän tutkimuksen osalta vastausprosentti ei ole tiedossa. Tutkimuksessa käytetty aineisto on kuitenkin melko suuri (1162), mikä osaltaan parantaa tutkimuksen validiteettia (luotettavuus) (ks. Metsämuuronen 2005, 56). Muuttujista muodostettujen summamuuttujien (yhteistyö ja viestintä) yhteneväisyyttä tarkasteltiin Cronbachin alfa-kertoimen avulla. Summamuuttujien alfa-kertoimet olivat: yhteistyö (.862) ja viestintä (.808). Näin ollen mittarin reliabiliteetti (toistettavuus) voitiin todeta hyväksi (ks. Metsämuuronen 2005, 65).

Tutkielman tekijän oma asema suhteessa tutkittavaan ilmiöön on otettu tutkimuksen teossa huomioon. Taustalla vaikuttaa tutkimuksen tekijän omat kokemukset perheenäitinä ja myös päiväkodin maksavana asiakkaana. Lisäksi lastentarhanopettajan opinnot, sekä sivuaineena luetut perheopinnot antavat tutkielma tekijälle monipuolista näkökulmaa sekä päiväkodin kasvatuskump-

panuuteen että vanhemmuuteen. Tämän taustan vuoksi kiinnostus tutkittavaan aiheeseen ylipäättään heräsi. Halu selvittää mitä vanhemmat ajattelevat kasvatuskumppanuudesta ja miten sitä voisi kehittää entistä asiakastyytyväisempään suuntaan, on toiminut lähtölaukauksena tämän tutkielman synnylle.

Tästä taustasta johtuen tutkimusta ei toteutettu tutkielman tekijän asuinpaikkakunnalla. Näin tutkielman tuloksiin ei päässyt vaikuttamaan esim. se, että tutkielman tekijä tuntisi henkilökohtaisesti päiväkotien henkilökuntaa, toimintakulttuuria kasvatuskumppanuuden suhteen tai lasten vanhempia. Yhtä tärkeää on mainita, että tutkimuksen teossa on huomioitu myös tutkielman tekijän perheen intressit ja tutkimuksen tekeminen on mukautettu sopimaan sekä tutkimuksen tekemiseen ja työssäkäyntiin, että myös perheen ja juuri hankitun koiranpennun tarpeisiin (ks. Clarkeburn & Mustajoki 2007, 285).

4.4 Aineiston analyysi

Aluksi tarkasteltiin muuttujien jakaumia. Jakaumien perusteella selvitettiin vastausten määrän jakautumista eri muuttujien kesken, sekä myös erikseen äitien ja isien kesken. Koska muuttujat eivät olleet normaalisti jakautuneita, analyysien teossa käytettiin ei-parametrisiä analyysimenetelmiä (ks. Metsämuuronen 2005, 866–868). Aineiston analyysissä käytettiin IBM SPSS Statistics 22-ohjelmaa. Käytetyt analyysimenetelmät tutkimuskysymyksittäin on esitelty taulukossa 1.

TAULUKKO 1. Tutkimuksen teossa käytetyt analyysimenetelmät

Tutkimusongelma	Analyysimenetelmät
1. Miten kasvatuskumppanuus on toteutunut äitien ja isien näkökulmasta?	Frekvenssien tarkastelu, Spearmanin järjestyskorrelaatiokerroin, Cronbachin alfa, Kolmogorov-Smirnovin - normaaliustesti.
2. Mitkä viestinnän ja tiedottamisen tavat ovat äideille ja isille sopivimmat?	Frekvenssien tarkastelu ja Split file.

Yhteistyön ja viestinnän toteutumista koskevista väittämistä muodostettiin kaksi summamuuttujaa (yhteistyö ja viestintä). Summamuuttujien avulla äitien ja isien vastausten eroavaisuuksien merkitsevyyttä tarkasteltiin Kolmogorov-Smirnovin - testillä, samoin myös summamuuttujien normaaliutta. Äitien ja isien vastausten eroavaisuudet eriteltiin lopulta jakamalla aineistosta erikseen äitien ja isien vastaukset.

Lisäksi selvitettiin mitkä tiedottamisen ja viestinnän tavat ovat vanhemmille sopivimmat. Asiaa kysyttiin vanhemmilta antamalla heille kymmenen valmista vastausvaihtoehtoa, joista heidän tuli valita kolme itselleen sopivinta. Vastauksia analysoitiin tarkastelemalla muuttujien frekvenssejä. Lisäksi tiedottamisen ja viestinnän tapoja mittaava aineisto jaettiin Split file-toiminnolla äitien ja isien vastausten erottelemiseksi.

5 TULOKSET

5.1 Kasvatuskumppanuuden toteutuminen vanhempien näkökulmasta

Ensimmäisessä tutkimuskysymyksessä tarkasteltiin kasvatuskumppanuuden toteutumista vanhempien näkökulmasta. Kolmogorov-Smirnov-testi osoitti muodostettujen summamuuttujien jakaumien poikkeavan normaalijakaumasta: $D(1123)$ yhteistyö = .179; $p < .001$, $D(1068)$ viestintä = .123; $p < .001$. Samalla testillä selvisi, etteivät äitien ja isien vastaukset eroa toisistaan merkitsevästi: $p = .624$ yhteistyö sekä $p = .086$ viestintä. Taulukossa 2 on esitetty äitien, ja taulukossa 3 isien, vastausten jakautuminen vanhempien ja päiväkodin työntekijöiden välisen yhteistyön ja viestinnän toteutumisen osalta.

TAULUKKO 2. Äitien vastaukset vanhempien ja päiväkodin työntekijöiden välisen yhteistyön ja viestinnän toteutumisen osalta.

	4	3	2	1	0
Perheemme toiveiden huomioon ottaminen	539	607	108	15	25
Yhdessä sovittujen asioiden toteutuminen	589	580	76	8	36
Työntekijän/työntekijöiden taito kuunnella ja keskustella	642	512	123	12	1
Tapahtumia ja toimintaa koskeva tiedottaminen (mm. esitteet, tiedotteet, viikko- ja kuukausikirjeet)	559	510	154	52	16
Työntekijän/työntekijöiden ammattitaito eri tilanteissa	600	560	88	6	37
Työntekijän/työntekijöiden motivaatio työhön	631	523	111	8	20
Työntekijöiden esittäytyminen	601	477	163	29	18
Opiskelijoiden ja harjoittelijoiden esittäytyminen	211	389	357	150	181

4= erinomaisesti, 3= hyvin, 2= kohtalaisesti, 1= huonosti, 0= ei kokemusta asiasta

TAULUKKO 3. Isien vastaukset vanhempien ja päiväkodin työntekijöiden välisen yhteistyön ja viestinnän toteutumisen osalta.

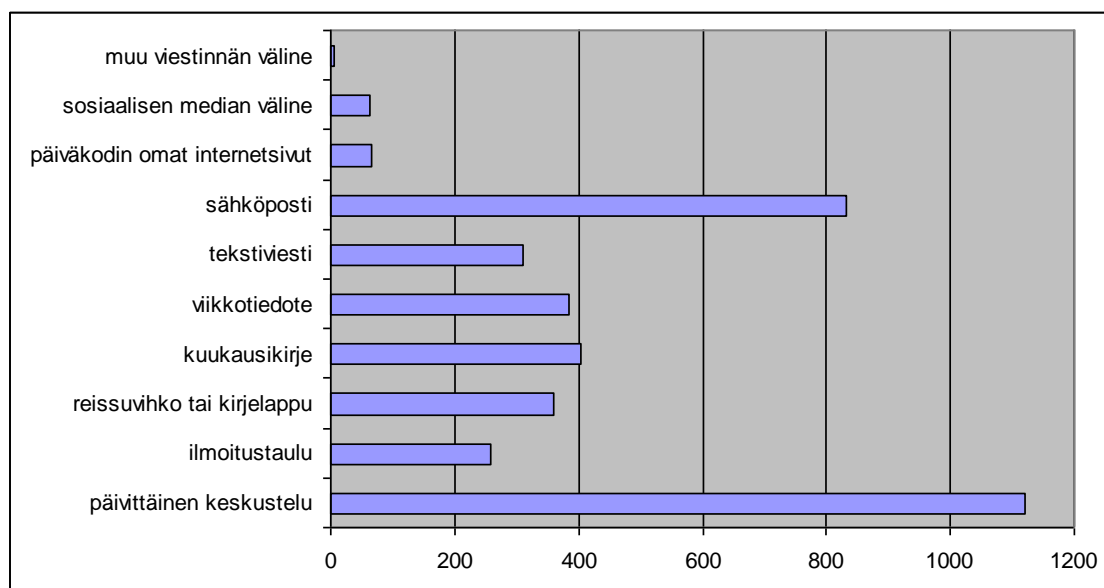
	4	3	2	1	0
Perheemme toiveiden huomioon ottaminen	121	166	22	3	10
Yhdessä sovittujen asioiden toteutuminen	136	157	18	0	11
Työntekijän/työntekijöiden taito kuunnella ja keskustella	161	124	32	2	1
Tapahtumia ja toimintaa koskeva tiedottaminen (mm. esitteet, tiedotteet, viikko- ja kuukausikirjeet)	133	148	34	4	3
Työntekijän/työntekijöiden ammattitaito eri tilanteissa	148	153	10	2	8
Työntekijän/työntekijöiden motivaatio työhön	152	143	18	2	7
Työntekijöiden esittäytyminen	148	130	39	2	3
Opiskelijoiden ja harjoittelijoiden esittäytyminen	79	102	71	25	45

4= erinomaisesti, 3= hyvin, 2= kohtalaisesti, 1= huonosti, 0= ei kokemusta asiasta

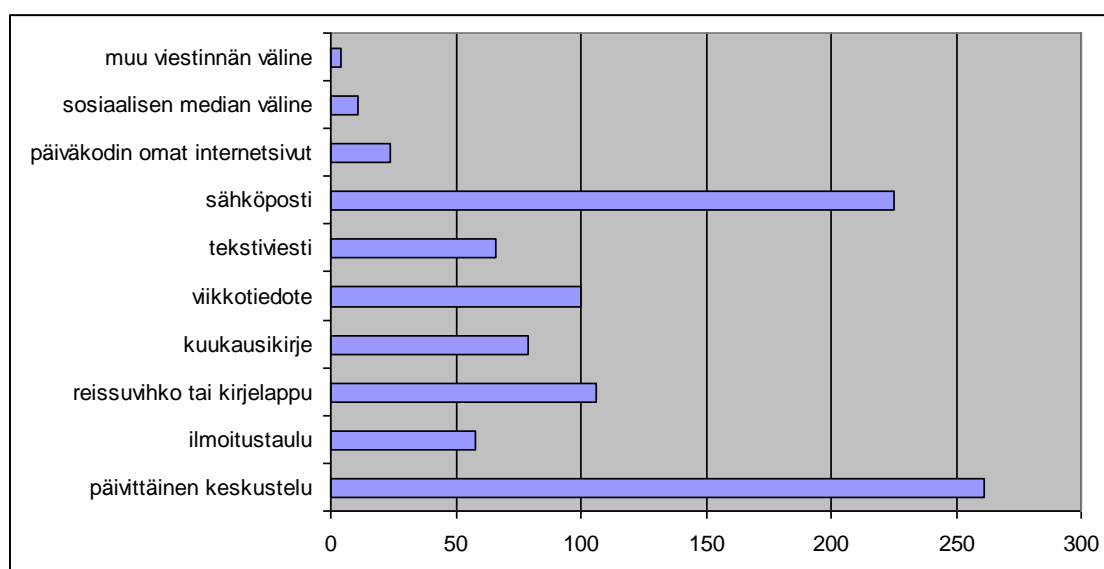
Äidit olivat erinomaisen ja isät hyvin tyytyväisiä vanhempien ja päiväkodin työntekijöiden välisen yhteistyön ja viestinnän toteutumiseen. Vanhemmat olivat sukupuoleen katsomatta eniten tyytyväisiä työntekijöiden taitoon kuunnella ja keskustella. Vähiten tyytyväisiä vanhemmat olivat vanhemmat opiskelijoiden ja harjoittelijoiden esittäytymiseen.

5.2 Vanhemmille sopivimmat tiedottamisen ja viestinnän tavat

Toisessa tutkimuskysymyksessä selvitettiin mitkä ovat äideille ja isille sopivimmat tiedottamisen ja viestinnän tavat. Muuttujien frekvenssien perusteella vastauksista selvitettiin kummankin sukupuolen osalta kolme eniten ääniä saanutta vastausta. Kuviossa 1 esitellään äideille ja kuviossa 2 isille sopivimmat tiedottamisen ja viestinnän tavat.

KUVIO 1. Äideille sopivimmat tiedottamisen ja viestinnän tavat.

KUVIO 2. Isille sopivimmat tiedottamisen ja viestinnän tavat.

Äitien vastausten perusteella heille sopivimmat tiedottamisen ja viestinnän tavat ovat: päivittäinen keskustelu, sähköposti ja kuukausikirje. Isien vastausten perusteella heille sopivimmat tiedottamisen ja viestinnän tavat ovat: päivittäinen keskustelu, sähköposti ja reissuvihko/kirjelappu.

6 POHDINTA

Tämän tutkimuksen kautta saadut tulokset ovat yhdenmukaisia aiemmin tehtyjen kasvatuskumppanuustutkimusten kanssa. Vaikka Alasuutari (2010) totesi tutkimuksessaan, että kasvatuskumppanuudelle asetetuista valtakunnallisista tavoitteista jäädään vielä todella kauaksi, näyttävät vanhemmat kuitenkin olevan tyytyväisiä kasvatuskumppanuuden toteutumiseen (ks. Poikonen & Lehtipää 2009). Tiilikan (2005) ja Holopaisen (2014) mukaan vanhemmat ovat sukupuoleen katsomatta lastensa päivähoitoon tyytyväisiä. Samaan loppupäätelmään päädyttiin tämän tutkimuksen osalta.

Kasvatuskumppanuudessa tärkeää vanhemmille näyttää olevan riittävä kommunikoinnin taso päiväkodin henkilökunnan kanssa. Druglin ja Undheimin (2011) mukaan molemminpuolisesta tyytyväisyydestä huolimatta sekä lasten vanhemmat, että päiväkodin työntekijät kertoivat kuitenkin kommunikation riittämättömyydestä. Luottamuksellisten välien luominen, kuunteleminen ja kuulluksi tuleminen ovat tärkeitä asioita kasvatuskumppanuuden kannalta. Toimiva kasvatuskumppanuus rakentuu pikku hiljaa jokapäiväisissä lyhyissä kohtaamisen tilanteissa. (Karila 2006.) Tämän tutkimuksen valossa vanhemmat kokivat tärkeäksi juuri työntekijöiden taidon kuunnella ja keskustella.

Näin tutkien Jyväskyläläisten päiväkotilasten vanhemmat näyttävät olevan sukupuoleen katsomatta hyvin tyytyväisiä kasvatuskumppanuuden ja yhteistyön toteutumiseen. Koska tässä tutkimuksessa käytetyn aineiston vastausprosenttia ei ole tiedossa, ei voida päätellä mitään vastausten kattavuudesta koko Jyväskylän kaupunkia ajatellen. Myöskään päiväkotilasten vanhempien vastauksia ei tutkittu alueittain. Kiinnostavaa jatkotutkimuksen kannalta olisi tarkastella vastausprosentteja kokonaisuuksina ja myös alueittain ja löytää sieltä ne alueet/päiväkodit, joissa vanhemmat ovat kaikkein tyytyväisimpiä ja aktiivisesti osallisena päiväkodin asioissa myös tutkimuksiin osallistumisen suhteen. Mielenkiintoista olisi tutkia kasvatuskumppanuuden toteutumista tällai-

sesta ”tyytyväisestä päiväkodista” samaan aikaan sekä vanhempien, että työntekijöiden näkökulmasta ja löytää sieltä toimivan kasvatuskumppanuuden taakaa ne tekijät, jotka sen saavat aikaan. Yhtä mielenkiintoista olisi myös saada selvittää niiden vanhempien näkemyksiä kasvatuskumppanuuden toteutumisesta, jotka eivät ole vastanneet tällaisiin tutkimuksiin. Vanhemman näkökulman selvittäminen myös tukee valmisteilla olevan varhaiskasvatuslain (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2015) mukaista ajatusta vanhemman osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämisestä.

Vanhemmille sopivien viestinnän ja tiedottamisen tapojen osaltakaan sukupuolten välillä ei havaittu merkitseviä eroavaisuuksia. Selkeä ero löytyi kuitenkin aiemmin aiheesta tehtyyn tutkimukseen (Pekkarinen 2001) nähden. Tuon 2000-luvun alussa tehdyn tutkimuksen mukaan viestinnän ja tiedottamisen välineenä ei vielä voitu käyttää sähköpostia, koska se ei tuolloin vielä ollut kaikkien vanhempien käytössä. Tämä tutkimus sen sijaan osoitti selkeästi, että vanhemmille sopivia tiedottamisen ja viestinnän tapa heti päivittäisten keskustelujen jälkeen on selkeästi nimenomaan sähköposti. Sen sijaan Powelin ja McCauleyn (2012) tutkima päiväkodin oma blogi (tai sosiaalisen median väline) ei saavuttanut tämän tutkimuksen vastaajien suosiota.

Tämän toisen tutkimuskysymyksen osalta aineistonkeruussa käytetty kyselylomake ei ollut aivan toimiva. Se sisälsi kymmenen valmiiksi annettua vastausvaihtoehtoa, joista vastaajia pyydettiin valitsemaan kolme itselleen sopivinta vaihtoehtoa. Syystä tai toisesta tähän kysymykseen vastaajien määrä verrattuna koko kyselyyn vastaajien lukumäärään ei täsmää. Osa on saattanut valita enemmän kuin kolme vaihtoehtoa tai sitten toisaalta ehkä kaikki vastaajat eivät ole kuitenkaan löytäneet valmiiden vastausten parista itselleen sopivimpia ja he ovat saattaneet valita vähemmän kuin kolme vastausvaihtoehtoa. Joka tapauksessa vastauksista kuitenkin erottuu selkeästi vanhempien mielestä kolme heille sopivinta tiedottamisen ja viestinnän vaihtoehtoa. Ehkä kyselylomakkeessa olisi voinut lisänä olla vielä vastausvaihtoehdon *muu viestinnän väline* kohdalla tilaa myös avoimelle vastaukselle.

Tämän tutkimuksen tekijää jäi kiehtomaan tämä kasvatuskumppanuuden tiedottamisen ja viestinnän ulottuvuus. Se on kuitenkin koko ajan kasvavampi osa päiväkotien arkea ja sitä kautta todella iso osa myös vanhempien kanssa toteutettavaa kasvatuskumppanuutta. Nykypäivän tutkimuksia aiheesta löytyi todella niukasti ja nekin vähät olivat varattuina niin, etten saavuttanut niitä tämän tutkielman tekemisen aikana. Ehkäpä tutkijat ovat parasta aikaa tutkimaan tätä kiinnostavaa ja vähän tutkittua aihepiiriä.

Päätän tämän tutkielman Marja Kaskelan (Kaskela & Kekkonen 2006, 48) runoon, jossa tiivistyy aidolla tavalla kaikki se mistä kasvatuskumppanuudessa pohjimmiltaan on kyse vanhemman näkökulmasta.

Vanhemman äänellä

En anna vain lastani
 annan kaikkeni
 luovun ja luovutan
 itseltäni pois
 huolehdittavaksi

Päiväkodin portilla
 kun käsi jaksaa vilkuttaa
 lähettää suukkoja loputtomiin
 vielä ensimmäisissä liikennevaloissa
 vielä työni äärellä
 viipyy mielessäni
 katseen pyyntö
 Älä unohda, tule pian

Lähetän terveiseni
 olen jo matkalla
 luotasi luoksesi
 Kiireisissä kohdissa
 sydän liikahtaa sinne päin
 ei niin tärkeää, täyttää täällä
 ettei mieleen mahtuisi

Päiväkodin portilla
 kun tunnit ovat vilkutusten välissä
 löydän kiikkejäni
 likaisen janoisen iloisen
 Ihmeeni

Sydän liikahtaa Teihin päin
 olen kiitollinen hyvästä hoidosta

- Marja Kaskela

LÄHTEET

- Alasuutari, M. 2003. Kuka lasta kasvattaa? Vanhemmuuden ja yhteiskunnallisen kasvatuksen suhde vanhempien puheessa. Helsinki: Gaudeamus Kirja/ Oy Yliopistokustannus University Press Finland.
- Alasuutari, M. 2010. Suunniteltu lapsuus. Keskustelut lapsen varhaiskasvatuksesta päivähoitossa. Tampere: Vastapaino.
- Alasuutari, M. & Markström, A-M. 2011. The making of the ordinary child in preschool. *Scandinavian Journal of Educational Research*. 55, 3, 517–535. <http://www.tandfonline.com.ezproxy.jyu.fi/doi/pdf/10.1080/00313831.2011.555919>. (Tulostettu 13.2.2015.)
- Clarkeburn, H. & Mustajoki, A. 2007. Tutkijan arkipäivän etiikka. Tampere: Vastapaino.
- Dugli, M. B. & Undheim, A. M. 2011. Partnership between parents and caregivers of young children in full-time daycare. *Journal of Childcare in practice*, 18, 1, 51–65. <http://www.tandfonline.com.ezproxy.jyu.fi/doi/pdf/10.1080/13575279.2011.621887>. (Tulostettu 19.3.2015.)
- Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet. 2014. Helsinki: Opetushallitus. http://www.oph.fi/download/163781_esiopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf . (Tulostettu 28.1.2015.)
- Finlex. 19.1.1973/36. Laki lasten päivähoitosta. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730036> . (Luettu 30.1.2015.)
- Gennarelli, C. 2004. Communicating with families: Children lead the way. *Journal of Young Children*, 15, 1, 98–99.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

- Holopainen, P-L. 2014. Isien näkemykset laadukkaasta varhaiskasvatuksesta ja päivähoidosta. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden laitos. Pro gradu-tutkielma.
<https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/44255/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201409142794.pdf?sequence=1>. (Luettu 18.3.2015.)
- Karila, K. 2006. Kasvatuskumppanuus vuorovaikutussuhteena. Teoksessa K. Karila, M. Alasuutari, M. Hännikäinen, A. R. Nummenmaa & H. Rauskuputtonen (toim.) Kasvatusvuorovaikutus. Tampere: Vastapaino, 91–108.
- Karila, K. & Alasuutari, M. 2012. Drawing partnership on paper: How do the forms for individual educational plans frame parent-teacher relationship? *International Journal about Parents in Education*. 6, 1, 14–26.
<http://www.ernape.net/ejournal/index.php/IJPE/article/viewFile/186/124>. (Tulostettu 13.2.2015.)
- Kaskela, M. & Kekkonen, M. 2006. Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta – Opas varhaiskasvatuksen kehittämiseen. Helsinki: Stakes. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus. Oppaita 63.
- Kekkonen, M. 2012. Kasvatuskumppanuus puheena. Varhaiskasvattajat, vanhemmat ja lapset päivähoidon diskursiivisilla näyttämöillä. Tampereen yliopisto. *Acta Universitatis Tamperensis* 1700.
- Keyes, C. R. 2002. A way of thinking about parent/teacher partnership for teachers. *International Journal of Early Years Education* 13, 3, 177–191.
<http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/0966976022000044726>. (Tulostettu 13.2.2015.)
- Lastentarhanopettajaliitto. 2005. Lastentarhanopettajan ammattietiikka.
<http://www.lastentarha.fi/cs/ltol/Esitteet>. (Tulostettu 28.1.2015.)
- Metsämuuronen, J. 2005. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Jyväskylä: Gummeruksen kirjapaino Oy. 3.laitos.
- Nummenmaa, A. R. & Karila, K. 2011. Ammatilliset keskustelut varhaiskasvatuksessa. Helsinki: WSOYpro Oy.

- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 24.2.2015. Hallituksen esitys eduskunnalle varhaiskasvatuslaiksi ja arvonlisäverolain 38 §:n muuttamisesta.
http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Koulutus/koulutuspolitiikka/vireilla_koulutus/varhaiskasvatus/liitteet/Esitysluonnos_varhaiskasvatuslaiksi_ja_laiksi_arvonlisäverolain_38_x_muuttamisesta_24-2-2015.pdf
 (Luettu 16.3.2015.)
- Pekkarinen, A. 2001. Tieto- ja viestintäteknikka lasten ja aikuisten viestinnässä varhaiskasvatuksen alueella. Teoksessa M. Kangassalo (toim.) Tietotekniikan mahdollisuuksia varhaiskasvatuksessa. Helsinki: Edita, 78–92
- Perälä, S. 2013. Varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelu työntekijän, vanhemman ja lomakkeen vuorovaikutuksena. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden laitos. Pro gradu-tutkielma.
<https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/42271/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201310032411.pdf?sequence=1>. (Luettu 18.3.2015.)
- Poikonen, P-L. & Lehtipää, R. 2009. Päivähoidon ja kodin jaettu kasvatustehtävä: kasvatuskumppanuus perheen voimavarana. Teoksessa A. Rönkä, K. Malinen & T. Lämsä (toim.) Perhe-elämän paletti. Vanhempana ja puolisona vaihtelevassa arjessa. Jyväskylä: PS-kustannus, 69–88.
- Powell, G. & McCauley, A. W. 2012. Blogging as a way to promote family-professional partnership. *Journal of Young Exceptional Children*, 15, 2, 20–31. <http://yec.sagepub.com.ezproxy.jyu.fi/content/15/2/20>. (Luettu 20.3.2015.)
- Rautamies, E., Laakso, M-L. & Poikonen, P-L. 2011. Haastavasti käyttäytyvä lapsi – kodin ja päivähoidon kasvatusyhteistyö koetuksella. Teoksessa T. Aro & M-L. Laakso (toim.) Taaperosta taitavaksi toimijaksi: Itsesäätelytaitojen kehitys ja tukeminen. Jyväskylä: Niilo Mäki Instituutti, 192–215.
- Savas, A. C. 2012. The contribution of school-family cooperation on effective classroom management in early childhood education. *Kuram ve uygulamada egitim bilimleri*. Special issue, 12, 4, 3099–3110.

<http://search.proquest.com.ezproxy.jyu.fi/eric/docview/1243105965/fulltextPDF/5BBA066920E64B0APQ/1?accountid=11774>. (Tulostettu 19.3.2015.)

Sysmäläinen, E. 2008. Sähköinen kasvatuskumppanuus. Sähköinen viestintä päiväkodeissa vanhempien ja työntekijöiden välillä. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden laitos. Pro gradu-tutkielma.

Tiilikka, A. 2005. Äitien kasvatuskäsityksiä ja arviointeja hyvästä päiväkotikasvatuksesta. Oulun yliopisto. Acta Universitatis Ouluensis E 76.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2002. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausten käsitteleminen. Teoksessa S. Karjalainen, V. Launis, R. Pelkonen & J. Pietarinen (toim.) Tutkijan eettiset valinnat. Tampere: Tammer-Paino, 384–394.

Tähtinen, M. 2011. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma ja kasvatuskumppanuus yksikkökohtaisissa varhaiskasvatussuunnitelmissa. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden laitos. Pro gradu-tutkielma.
<https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/27272/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-2011070411116.pdf?sequence=1>. (Luettu 18.3.2015.)

Valli, R. 2009. Kyselylomaketutkimus. Teoksessa J. Aaltola & R. Valli (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin I. Metodivalinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Jyväskylä: PS-kustannus.

Valtioneuvoston periaatepäätös varhaiskasvatuksen valtakunnallisista linjauksista. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2002:9. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.
<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/113591/kasvatus.pdf?sequence=1v>. (Luettu 11.3.2015.)

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. 2005. Helsinki: Stakes. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus. Oppaita 56.
<http://www.julkari.fi/handle/10024/77129>. (Tulostettu 28.1.2015.)

LIITTEET

Liite 1. Kyselylomake. Poimittu laajemmasta kyselystä.

Asiakaskysely – kunnalliset päiväkodit 2013

1. Kyselyyn vastaaja:

äiti _____

isä _____

2. Arvioi miten vanhempien ja työntekijöiden välinen yhteistyö ja viestintä ovat toteutuneet?

	4	3	2	1	0
Perheemme toiveiden huomioon ottaminen					
Yhdessä sovittujen asioiden toteutuminen					
Työntekijän/työntekijöiden taito kuunnella ja keskustella					
Tapahtumia ja toimintaa koskeva tiedottaminen (mm. esitteet, tiedotteet, viikko- ja kuukausikirjeet)					
Työntekijän/työntekijöiden ammattitaito eri tilanteissa					
Työntekijän/työntekijöiden motivaatio työhön					
Työntekijöiden esittäytyminen					
Opiskelijoiden ja harjoittelijoiden esittäytyminen					

4= erinomaisesti, 3= hyvin, 2= kohtalaisesti, 1= huonosti, 0= ei kokemusta asiasta

3. Valitse kolme sinulle sopivinta tiedottamisen ja viestinnän tapaa seuraavista vaihtoehdoista

Päivittäinen keskustelu _____

Ilmoitustaulu _____

Reissuvihko/ kirjelappu _____

Kuukausikirje _____

Viikkotiedote _____

Tekstiviesti _____

Sähköposti _____

Päiväkodin omat

internetsivut _____

Sosiaalisen median väline

(esim. vanhempien ryhmä) _____

Muu viestinnän tai

tiedottamisen väline _____